

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 80 0 Rs 113692 21 Rev
Banjaluka, 07.12.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednice vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N.B. iz B., koga zastupa punomoćnik M.S., advokat iz B., protiv tužene Republike Srpske, Ministarstvo, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi ostvarivanja prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 Rs 113692 21 Rsž od 24.5.2021. godine, na sjednici, održanoj dana 07.12.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj: 80 0 Rs 113692 19 Rs od 13.11.2020. godine, odbijeni su zahtjevi tužitelja da se ponište rješenja tužene, broj: ... od 25.3.2019. godine i broj: ... od 07.6.2019. godine i naloži tuženoj da ga vrati na njegovo radno mjesto ili mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i radnim spodobnostima i isplati mu naknadu za izgublenu zaradu od dana raskida poslovnog odnosa do povratka na posao, sa zakonskom zateznom kamatom koja će se računati od 10. u mjesecu za platu za prethodni mjesec do konačne isplate, te da za tužitelja uplati doprinose penzijskog i zdravstvenog osiguranja i poreze i da za tužitelja izvrši uplatu doprinosa nadležnom fondu, za period od 04.4.1992. do 30.6.1996. godine, te troškove parničnog postupka. Obavezan je tužitelj da tuženoj naknadi troškove postupka u iznosu od 320,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 Rs 113692 21 Rsž od 24.5.2021. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Drugostepenu odluku, blagovremenom revizijom, pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se revizija usvoji i osporena odluka preinači tako da se udovolji tužbenom zahtjevu, ili da se ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužena, u odgovoru, predlaže da se revizija tužitelja odbije, kao neosnovana.

Prije svega treba reći da je revizija tužitelja, u smislu odredbe člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07,

49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), dozvoljena, bez obzira na označenu vrijednost predmeta spora u tužbi od 1.000,00 KM, jer pobijani dio (imajući u vidu traženu mjesečnu naknadu plata od dana prestanka radnog odnosa do dana izjavljivanja revizije) prelazi vrijednost od 30.000,00 KM, ali nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se ponište rješenja tužene na osnovu kojih mu je prestao radni odnos zbog navršenih 40 godina penzijskog staža, zahtjev za vraćanje na rad, sa nametanjem obaveze tuženoj da mu isplati naknadu plate, od prestanka do vraćanja na rad, uz uplatu zakonom propisanih poreza i doprinosa nadležnim fondovima.

Raspravljajući o stavljenim zahtjevima prvostepeni sud je utvrdio - da je tužitelj radio kod tužene na radnom mjestu kriminalističkog tehničara i da mu je na osnovu rješenja Ministra ..., broj: ... od 25.3.2019. godine prestao radni odnos, sa danom konačnosti rješenja; da je njegova žalba, izjavljena protiv tog rješenja, odbijena rješenjem Policijskog odbora, broj: P/O-... od 07.6.2019. godine; da je donošenje ovih rješenja pravdano činjenicom da je tužitelj navršio 40 godina penzijskog staža; da je, prema uvjerenju Fonda ...Republike Srpske, na dan 16.02.2017. godine, tužitelj imao 41 godinu 9 mjeseci i 5 dana penzijskog staža, u koji je uračunat i poseban staž u dvostrukom trajanju koji reguliše odredba člana 37. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 134/11, 82/13 i 103/15 – u daljem tekstu: ZPIO); da je kasnije, na dan 25.3.2019. godine (u vrijeme donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa), što je utvrđeno drugostepenim rješenjem kojim je odbijena žalba tužitelja, izjavljena protiv prvostepenog rješenja, tužitelj imao 40 godina 2 mjeseca i 23 dana penzijskog staža, od čega 31 godinu 4 mjeseca i 3 dana efektivnog radnog staža, te 8 godina 10 mjeseci i 19 dana staža osiguranja u uvećanom trajanju (beneficirani staž) o kojem govori odredba člana 108. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 57/16, 110/16, 58/19 i 18/19 – u daljem tekstu: ZPUP) koji je bio na snazi u vrijeme donošenja spornih rješenja, pri čemu nije uzet u obzir poseban staž u dvostrukom trajanju, jer se tužitelj tog radnog staža u dvostrukom trajanju odrekao, pismenom izjavom od 10.12.2015. godine.

Temeljeći svoj zaključak - da je tužitelj na dan prestanka radnog odnosa imao 40 godina penzijskog staža - na naprijed utvrđenim činjenicama, prvostepeni sud nalazi da su bili ispunjeni uslovi, propisani odredbom člana 132. stav 1. tačka 2) ZPUP, u vezi sa članom 42. stav 3. ZPIO, za donošenje rješenja o prestanku radnog odnosa tužitelju, pa kako je je to rješenje donio Ministar ..., saglasno ovlaštenju sadržanom u odredbi člana 65. ZPUP, odbija tužbeni zahtjev u cjelini.

Drugostepeni sud, odlučujući o žalbi tužitelja, prihvata činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa odbija žalbu i potvrđuje prvostepenu presudu.

Neosnovano tužitelj u reviziji ukazuje da je drugostepena presuda donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava i uz povrede odredaba parničnog postupka.

Odredbom člana 132. stav 1. tačka 2.) ZPUP propisano je da radni odnos policijskom službeniku (kakvo svojstvo ima tužitelj) prestaje kada navršši 40 godina penzijskog staža, bez obzira na godine života. Radi se o posebnom zakonu, *lex specialis*, koji, pored ostalog, reguliše prestanak radnog odnosa policijskih službenika i osnove za taj prestanak. Navedena odredba govori o prestanku (po sili zakona) radnog odnosa policijskog službenika po ispunjenju zakonom propisanih uslova (navršenih 40 godina penzijskog staža). Takvu odredbu podržava

i sadržaj odredbe člana 42. stav 3. ZPIO, prema kojoj policijski službenik stiče pravo na starosnu penziju kada navršši 40 godina penzijskog staža, bez obzira na godine života.

Tužitelj nije, saglasno odredbi člana 132. stav 2. ZPUP, tražio da mu se poseban staž, koji se odnosi na period od 04.04.1992. do 30.6.1996. godine (a nije sporno da tužitelj kod tužene radi od 01.7.1992. godine) računa u dvostrukom trajanju. Ni tužena, pri donošenju rješenja o prestanku radnog odnosa, nije taj, takozvani ratni staž, koji ima u vidu odredba člana 37. ZPIO, računala u dvostrukom trajanju, nego jednostruko – 3 godine 11 mjeseci i 29 dana (period od 01.7. do 30.6.1996. godine). I pored toga, kako proizlazi iz naprijed navedenog činjeničnog stanja, koje su utvrdili nižestepeni sudovi i koje se saglasno odredbi člana 240. stav 2. ZPP ne može pobijati u revizionom postupku, tužitelj je na dan donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa imao preko 40 godina penzijskog staža.

Suprotno tvrdnji revidenta, staž ostvaren u periodu od 04.4.1992. do 30.6.1996. godine ima se računati u jednostrukom trajanju kao i za svakog drugog radnika koji je u tom periodu radio i kojem nije priznato pravo na poseban staž u dvostrukom trajanju. Odredba člana 38. ZPIO, na koju se poziva revident u prilog tvrdnji da se navedeni period uopšte ne može računati u radni staž, po logici stvari (jer bi tumačenje za koje se zalaže tužitelj bilo apsurdno, lišeno smisla i logike) podrazumjeva da se on ne može računati dvostruko, a nikako da se uopšte ne računa.

Tužena je dokazala, na osnovu službene evidencije Fonda ... (a ne samo podacima iz sopstvene personalne evidencije) da je tužitelj na dan donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa navršio 40 godina penzijskog staža, pa kako je to uslov, propisan odredbom člana 132. stav 1. tačka 2) ZPUP, za prestanak radnog odnosa policijskom službeniku po sili zakona, nisu nezakonita rješenja na osnovu kojih je tužitelju prestao radni odnos, kako pravilno obrazlažu i nižestepeni sudovi.

Uplata zakonom propisanih doprinosa (na šta se poziva tužitelj tokom postupka, isticanjem da nisu za sav period njegovog rada kod tužene uplaćeni doprinosi za penzijsko osiguranje) nije propisana kao uslov za prestanak radnog odnosa na osnovu navedene zakonske odredbe. Pitanje uplate doprinosa ne može se rješavati u ovom postupku, već je to stvar upravnog postupka u kojem će se raspravljati o pravu tužitelja na starosnu penziju i ovaj podatak, eventualno, može uticati na njenu visinu (na šta se, u suštini, svode prigovori revidenta, istaknuti u ovom pravcu).

S tim u vezi su bez uticaja na ovaj postupak i navodi revizije kojima se upućuje na sadržaj odredbi člana 22, 23. i 24. ZPIO, koje propisuju penzijski staž na osnovu kojeg se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (a ne regulišu prestanak radnog odnosa) i one će, eventualno, biti od značaja za tok i rezultat upravnog postupka, pri odlučivanju o pravu tužitelja na penziju i njenu visinu.

Iz izloženog slijedi da je tužena dokazala da je tužitelj na dan donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa imao navršenih 40 godina radnog staža (što ne spori ni tužitelj nego samo ističe da se sve te godine rada ne mogu računati kao penzijski staž, o čemu je naprijed bilo riječi), kojim momentom su se u skladu sa odredbom člana 132. stav 1. tačka 2.) ZPUP, po sili zakona, ostvarili uslovi za prestanak radnog odnosa tužitelju kod tužene.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, niti ima nedostataka u donošenju pobijane odluke na koje ovaj sud pazi po

službenoj dužnosti, slijedom čega je revizija tužitelja odbijena, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić